

NE POUZE CHLEBEM

Vzpomínka na EXPO 2015

Tématem známé světové výstavy Expo 2015, která se v tom roce konala v italském Miláně bylo „Feeding the planet, energy for life“ – Uživít planetu, energie pro život. “ Na této výstavě měl svůj pavilón také Vatikán – Svatý stolec. Texty, které zde byly představeny, pro nás teď budou námětem k společnému přemýšlení o důležitosti úcty k jídlu, zvláště k chlebu.

(4. – 5. třída ZŠ)

Katecheze č. 14 z cyklu „Povolání Bohem“

Úvod

„Ne pouze chlebem žije člověk, ale každým slovem, které vychází z Božích úst“ a „Chléb náš vezdejší dej nám dnes“: to jsou věty vybrané Svatým stolicem, na nichž založil své poselství pro výstavu Expo 2015.

Jídlo jakožto **základní hodnota lidského života** je odjakživa předmětem rituálů, vyprávění a pravidel, ale také prostředkem k budování vztahů s druhými, se světem, stvořením, časem a historií.

Jídlo tedy není jen potravou pro tělo, ale také **znaméním obživy**, které se stává pokrmem, okamžikem setkání a společenství, vzdělávání a růstu.

To všechno je opakem „**kultury odpadu**“, která stále více proniká do naší společnosti a spoluvytváří setrvalý stav chudoby.

Rozhovor

Po tomto úvodu už můžeme začít vlastní rozhovor ve skupině. O jakých zážitcích s jídlem by mohly děti vyprávět? Jsou pro ně tyto situace chvílemi setkání a společenství? Dokážou ocenit to, co jim bylo k jídlu předloženo?

Jedna z obtížných věcí pro každého vychovatele je stravování. Proč? Jestliže se společné jídlo má stát výchovnou a inspirující událostí, je třeba ho promyslet úplně znovu! Stále víc dětí hned řekne: „To mi nechutná,“ „Tohle nejím,“ „To je hnusný!“ Někdy se dětem doporučuje, aby jídlo dříve, než ho odmítnou, ochutnaly a nevyhazovaly ho hned, jak ho dostanou na talíř. I tak však zůstává velkou otázkou, jestli si děti potom budou jídla skutečně více vážit.

Zeptáme se, jaká jsou oblíbená jídla a nápoje dětí ve skupině, a sepíšeme si je do seznamu. Nejpreferovanější jídla budou asi ta z McDonaldu: brambůrky, hranolky, různé dresinky, hamburgery a Coca-cola.

Jaké místo zaujímá v preferencích dětí chleba? Na Expu 2015 se v červenci slavila „slavnost chleba“. Bylo při ní možné ochutnat světlý i černý chléb, žitný nebo arabský, housky, žemle, bochníky a jednohubky. Chleby ze všech koutů světa! Dozvěděli jsme se, že na Sicílii se jedl k snídani chléb s pomerančovou marmeládou, jinde zase chléb s olejem... *Zeptáme se dětí, jak, kdy a s čím jedí chleba ony.*

„Chléb náš vezdejší dej nám dnes.“ Tato slova říkají: Pane, dej nám to, co je nezbytné k životu. Pro věřícího člověka těchto několik slov znamená: „Pomoz mi uvědomovat si dar pokrmu, dary každého dne, a dej mi schopnost rozvíjet živý vztah s tebou a bratřími.“

V tuto chvíli se můžeme zamyslet nad vyhazováním jídla. Všimli jsme si někdy toho, kolik jídla vyhazujeme? „Teplý mi to nechutná!“ „Ten pomeranč má dvě černý tečky – vyhodím ho celý!“ „Ten chleba ze včerejška se už nedá jíst!“

„Jídlo, které vyhazujeme, jako bychom sebrali z talíře chudým, kteří mají hlad!“ To jsou slova papeže Františka.

Návrh aktivity

Vyjdeme ze starší, ale stále aktuální básně, kterou složil Gianni Rodari a kterou najdete na pracovním listu. Požádáme děti, aby si představily, že jsou teď kuchaři a mají připravit pro své přátele něco opravdu dobrého k jídlu. Každý z nich popíše své jídlo a recept. Na závěr si sdělíme naše nápady a možná někdo trochu zklamaně zjistí, že to, co mu chutná, nemusí chutnat někomu jinému.

To nás přivede k dalšímu přemýšlení. Můžeme navrhnout, že na příští setkání bychom mohli přinést různé ingredience a společně připravit jednoduchou svačinu. Chléb by přitom tvořil základ všech našich pokrmů.

Autor: Anna a Laura Leporati.

S laskavým svolením nakladatelství Elledici překlad a úpravy z Dossier Catechista 7/2015 – 2016 David Žofák.

Všichni ke stolu! Kdybych byl kuchařem...

Přečti si báseň Gianni Rodariho

CHLEBA

Kdybych byl pekařem,
chtěl bych upéct chleba
tak velký, že by nasýtil všechny,
všechny lidi,
kteří mají hlad.

Chleba větší než slunce,
zlatavý a voňavý jako fialky.
Ten chléb
by si přišli vzít lidé
z Indie a Chile,
chudí, děti,
stařečkové a ptáčky.

To by byl den,
kdy bychom se učili nazpaměť:
„Den bez hladu!“
Nejkrásnější den

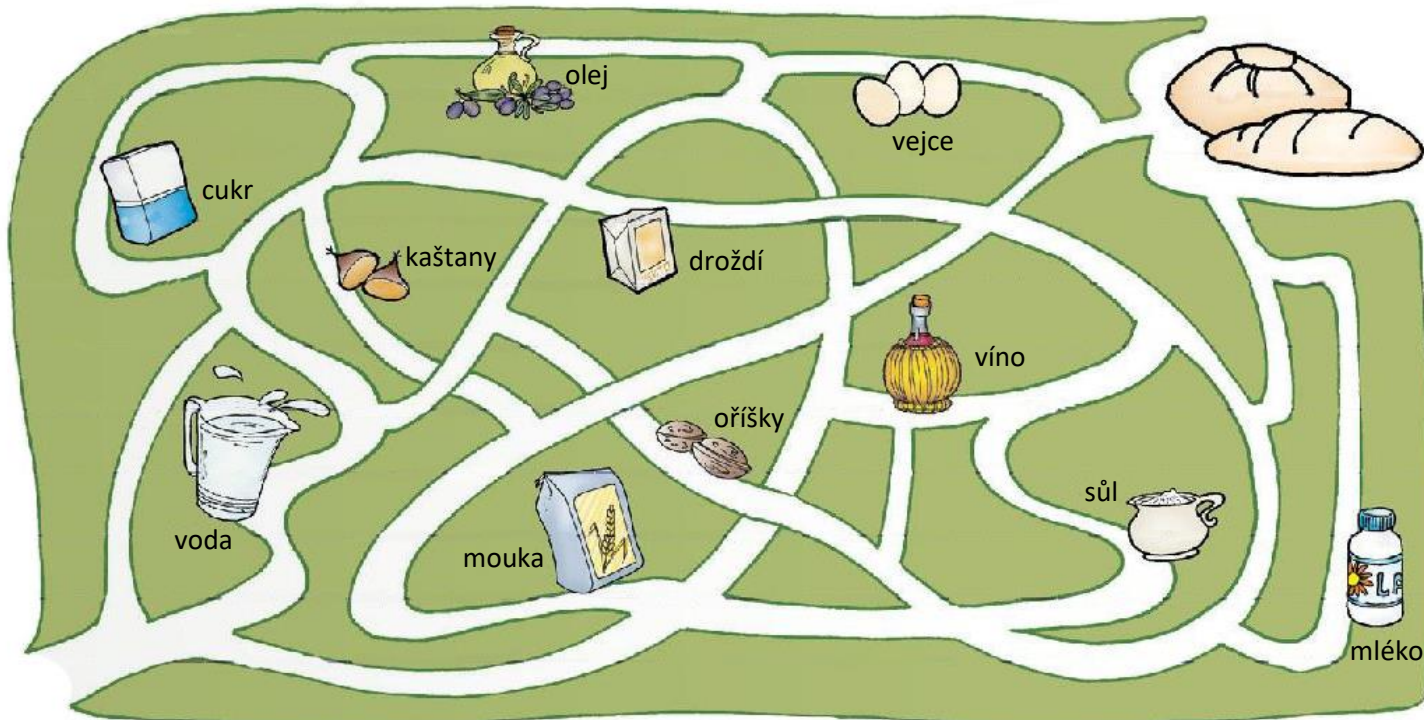
v dějinách.

- Básník si představuje, že je pekařem, ty si představ, že jsi kuchař, který má připravit něco opravdu dobrého k jídlu pro své přátele.
- Popiš jednotlivé ingredience svého jídla a recept. Napiš sem Také, proč sis vybral/a právě toto jídlo. Pak si ve skupině sdělte vaše recepty, dojmy a názory na ně. Ochutnali byste takové jídlo? Je podle vás toto jídlo lákavé? Ze zdvořilosti řeknete, že to jídlo bude jistě dobré, ale vy byste ho nikdy nejedli?

Ještě jedna aktivita

Zamyslete se společně: na příští setkání by mohl každý z vás přinést různé ingredience a společně pak připravit jednoduchou svačinu. Pozor: chléb při tom nesmí absolutně chybět! Kdyby vám selhala fantazie, nechte si poradit nějaké jednoduché a chutné svačkové nápady od vašich babiček.

Projdi cestu, která tě dovede až ke chlebu – a přitom nasbírej čtyři **nezbytné ingredience** k jeho přípravě.

Všichni ke stolu! Kdybych byl kuchařem...

Přečti si báseň Gianni Rodariho

CHLEBA

Kdybych byl pekařem,
chtěl bych upéct chleba
tak velký, že by nasýtil všechny
všechny lidi,
kteří mají hlad.

Chleba větší než slunce,
zlatavý a voňavý jako fialky.
Ten chléb
by si přišli vzít lidé
z Indie a Chile,
chudí, děti,
stařečkové a ptáčky.

To by byl den,
kdy bychom se učili nazpaměť:
„Den bez hladu!“
Nejkrásnější den

v dějinách.

- Básník si představuje, že je pekařem, ty si představ, že jsi kuchař, který má připravit něco opravdu dobrého k jídlu pro své přátele.
- Popiš jednotlivé ingredience svého jídla a recept. Napiš sem také, proč sis vybral/a právě toto jídlo. Pak si ve skupině sdělte vaše recepty, dojmy a názory na ně. Ochutnali byste takové jídlo? Je podle vás toto jídlo lákavé? Ze zdvořilosti řeknete, že to jídlo bude jistě dobré, ale vy byste ho nikdy nejedli?

Ještě jedna aktivita

Zamyslete se společně: na příští setkání by mohl každý z vás přinést různé ingredience a společně pak připravit jednoduchou svačinu. Pozor: chléb při tom nesmí absolutně chybět! Kdyby vám selhala fantazie, nechte si poradit nějaké jednoduché a chutné svačkové nápady od vašich babiček.

Projdi cestu, která tě dovede až ke chlebu – a přitom nasbírej čtyři **nezbytné ingredience** k jeho přípravě.

